

Klima- og energipolitikens nye virkelighed må slå igennem i den nationale energistrategi

18.februar 2008

Alle der følger den offentlige debat, må være klar over, at udfordringerne på klima- og energiområdet er store. Verdens energibehov stiger fortsat stærkt. Brugen af energi fra fossile brændsler, rovdrift på verdens skove og et stigende forbrug af kød i vores ernæring er alt sammen med til at øget presset på klimaet. Læg dertil, at jordens ressourcer af især olie og gas er stærkt begrænset.

Forståelsen for, at noget bør gøres, har spredt sig som ringe i vandet. Herhjemme anerkender alle politiske partier i dag, at vi må føre en aktiv klima- og energipolitik. Denne skal sikre en fremtid med et lavere energiforbrug og en energiforsyning baseret på teknologier og brændsler, som giver et lavere CO₂ udslip, samtidig med at vores afhængighed af import af olie og gas begrænses.

Midt i den stemning sidder regering og opposition og forhandler national energistrategi, og det har de gjort længe.

Den 23. januar 2008 har EU kommissionen i den såkaldte "Grønne Pakke" spillet ud med, hvordan EU skal nå sine mål om 20 % vedvarende energi og en 20 % reduktion af CO₂ udslippet i 2020 - med en forøgelse til 30 % ved indgåelse af en global aftale. EU's udspil ændrer grundlæggende ved nationernes rolle i klima- og energipolitikken. Vi bevæger os med stor fart i en retning, hvor de store beslutninger - som andelen af vedvarende energi, CO₂ reduktionsmål, regulering af de store energiproducenter og de store virksomheder - reelt besluttet via fælles europæisk regulering.

Skal Danmark kunne løfte sit ansvar og styrke sin position som førende på energiteknologi, er der behov for at de hjemlige forhandlinger bringer os på forkant med de spilleregler og forpligtigelser, som følger af den fælles europæiske regulering af CO₂ og vedvarende energi.

Danmark har derfor behov for, at de hjemlige forhandlinger snart afsluttes med en bred aftale, og at den aftale som indgås, tager fat på håndteringen af vores fremtidige forpligtigelser. Sådanne aftale bør som minimum indeholde følgende elementer:

- Hvordan Danmark skal nå vores reduktionsmål for de sektorer, hvor vi nationalt har en forpligtelse. Dvs. reduktion i emissioner fra opvarmning i vores huse (olie og gasfyr), fra biler, lastvogne og busser som drives af benzin, diesel og gas, fra landbruget og mindre industri. Dansk regulering af udslippet fra produktion af el og fjernvarme og de energiintensive sektorer tilpasses den europæiske regulering.
- Der skal fastsættes en troværdig plan med klare delmål for, hvordan Danmark skal nå sit mål om 30 % vedvarende energi i 2020. De danske støtteniveauer til den vedvarende energi må nødvendigvis justeres, så de er konkurrencedygtige ift. støtteniveauerne i landene omkring os. I første omgang betyder det, en revurdering af støtteordninger for vind, biomasse i de centrale anlæg samt biogas. Der bør også afsættes udviklingsmidler, til at modne lovende teknologier som endnu er et stykke fra at være konkurrencedygtige såsom el fra sol og bølgeenergi. Finansieringen af den vedvarende energi må indrettes, så den ikke skader erhvervsvirksomheders konkurrenceevne.
- De fysiske forudsætninger for mere vedvarende energi skal bringes på plads. Dvs. der skal indgås en forpligtigende aftale med kommunerne om sikring af placeringsmuligheder for vind på land, og der skal skabes de nødvendige forudsætninger f.eks. i form af transmissionskapacitet for en gradvis udbygning af vindkraften på havet. Potentialet for bioenergi i Danmark er

meget stort og produktionen af biomasse til bioenergi kan mangedobles - men det kræver betydelig mere fokus på biomasse.

- I takt med den ekstra vindkraft skal der udvikles en strategi for anvendelse af vindenergien. Elementer i sådan en strategi bør være større anvendelse af el i transportsektoren og en indsats for at øge fleksibiliteten i forbrugsledet, herunder udbredelse af timeaflyste elmålere hos forbrugerne. Endvidere bør det gøres muligt at "lagre" el i perioder med rigelig vind som varme bl.a. med anvendelse af centrale varmepumper i fjernvarmesektoren.
- Energispareindsatsen skal generelt markant styrkes og ske på en omkostningseffektiv måde. Blandt andet ved en markant skærpelse af kravene til energieffektivitet i nye bygninger og af energikravene til renovering af alle eksisterende bygninger. Det vil samtidig hjælpe til at nå VE-målene, da disse er relative ift. det samlede forbrug.
- De offentlige investeringer i forskning, udvikling, test og demonstration af nye klima- og energieffektive teknologier skal øges efter 2010, og der skal udvikles en plan for indsatsen frem mod 2015. Målet må være, at vi bliver det globale videntcenter for udvikling og kommercialisering af nye CO₂-venlige produkter og løsninger. Heri indgår også aktiv hjælp fra den fase hvor teknologierne er i laboratoriet og køre som små testanlæg til fuld scala.
- Der bør afsættes en større pulje til investeringer i overførsel af energi- og klimaeffektive løsninger til verdens fattigste lande. Heri ligger også et behov for udvikling af en offentlig forsikringsordning, der kan bruges til at skabe sikkerhed om de CO₂-besparelser, der kommer ud af JI- og CDM-projekter. En opgave som Eksportkreditfonden passende kunne løse.

Erhvervslivet og danskerne har nu ventet i mange måneder på at en national energiaftale kunne indgås. Det er naturligvis vigtigt, at energiaftaler er grundigt gennearbejdet og der er tid til den demokratiske proces. Men udviklingen på energiområdet sættes i stå når der opstår usikkerhed om de fremtidige vilkår. Det er derfor afgørende vigtigt, at de igangværende forhandlinger fører frem til en konklusion inden for kort tid.

Vi er dog klar over, at Danmark desværre står meget dårligt forberedt når det gælder sikring af CO₂ reduktioner fra de ikke kvoteomfattede sektorer, hvor trafikken er det store smertens barn. Derfor lever vi med en energiaftale, der ikke har alle svarene – men hvor de ikke findes, må aftalen som minimum indeholde en køreplan. Inden for det næste år skal vi have en konkret handlingsplan med de nødvendige virkemidler, dækkende alle de områder som skal i spil, for at vi kan leve op til vores internationale forpligtigelser.

Med venlig hilsen

Vindmølleindustrien, Direktør Bjarne Lundager
Dansk Metal, Sekretariatschef Jørgen Elikofer
Landbrugsrådet, Vicedirektør Claus Søgaard-Richter
Dansk Energi, Vicedirektør Lars Aagaard
Det Økologiske Råd, Formand Christian Ege
Dansk Byggeri, Direktør Michael H. Nielsen
Energi Industrien, Branchedirektør Anders Stouge
3F, Forbundsformand Poul Erik Skov Christensen